

ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ

ΒΑΣΑΝΑ ΚΑΙ ΘΡΗΝΟΙ

(Γραμμένα μέσα στο Φρεσκοκίεσι)

B'.

“Εγώ τέσσερες μέρες νά βάλω τροφή στο στόμα μου...
 Άνοιγο σιγά—σιγά, αλλά χαμογελώ στην ιδέα του ήσανιστού μου...
 Μά έχω τάχα το δικαίωμα νά κύνω όπως θέλω την ύπαρξή μου;
 ‘Ο ήρωόμενος της μονής, στά ύπογκια της οποίας βρισκεται η φίλιακή μου, όταν έπιηροφρήθηκε το σκόλο μου, μ’ επισκέψτηκε, μου μίλησε γιά τη θεία χάρι και με παρωκίνησε νά μη μένω ηριστικός.
 “Εγώ όμως άνηθήκα. Και τότε, οι βάρβαροι, που έπέβαλαν νά φάω μέ το στανό.
 “Άλλά δέν θά τό πετύχουν αυτό που ζητούν. Γιατί έγω ξέρω νά πεθάνω!

***

Κόντενα νά πεθάνω...
 “Αδυνατισμένος, ξηναντήμένος, ξαλιωμένος άπάνω στο κρεβάτι, μέ τις σκέψεις μου άναστασιμένες, περίμενα τό θάνατο...
 “Άλλά πόσο άργησε νά ρθή!...
 Μέ τά μάτια κλεισμένα, παρακαλώντας τον Πανόγαθο Θεό νά μου συγχωρήσει τά κακά μου, έλπιζα πως θά φανή επικαιρής άπάντητί μου.
 “Έξαφνα είδα νά πέφτουν λουλούδια άπό τό παράθυρο της φίλιακής μου...
 “Αχ, τόσο χαμογεύς η καρδιά μου, καθώς έβλεπα αυτά τά λουλούδια!
 “Υαχούη κάποιος φίλος, συλλογίζομαι, που θά λυτήθηκε τη δυστυχία μου...
 Σηραθικά νά πάω τό μπουκέτο μέ τό λουλούδια κι είδα πως ήταν κωμωμένο από ίσχυρος και ρόδα, που άρεσαν τόσο πολύ στην άγαπημένη μου ‘Ελεονώρα...
 ***

Τό γλυκό άρωμα των λουλουδιών αυτόν μουδωσε άμυρως και μ’ έκανε νά θυμηθώ παλιές ευτυχισμένες στιγμές...
 Θυμήθηκα που καθόμωνα στα πόδια της πολυφρασημένης μου και μεθόσα από τις ενοχές που την τριγυρίζαν.
 “Έξαφνα στην άπάντησι αυτή, έλαψα ψαρά...
 Πήρα θάρος όμως έπειτα, άφου ή πληξε στον κόσμο κάλοιο πλάσμα που συλλογίζεταν τον άτιχο Τορκουάτε.
 Στο τέλος τό ένστικτο μ’ έκανε νά χαϊδέψω αυτά τά λουλούδια, και τότε, καθώς τά χαϊδεύα, αισθάνθηκα κάτι που μου σταμάτησε τό χέρι.
 “Έφαξα, κίτταξα καλύτερα, και τί βρήκα;
 “Ω ευτυχία! ‘Ω ανεξήγητη χαρά! Βρήκα ένα κομμάτι χαριούδι δωλωμένο...
 Τό άνοιγο μου βλέπο τό γράφιμό της, τό γράφιμο της λατρευτής μου ‘Ελεονώρας...
 ***

“Έφερα τό γράμμα κοντά τό μάτι μου και διάβασα αυτά τά σικανητικά λόγια:
 «Μην απελίξεσαι, άγαπητέ μου Τορκουάτε!
 »Πίστεψε πως η ‘Ελεονώρα σου δέν μένει ξένη στη δυστυχία σου...
 »Αισθάνεται την καρδιά της σαμαγμένη που δέν μπορεί νά βοηθή κοντά σου, γιά νά σου άλαφρώσει τον πόνο...
 »Εδώ και λίγες μέρες, ήμουν κάποιος που πολύ ελευθερή...
 »Ω, αν μπορούσα νά σε δω, νά σ’ άγκαλιάσω, άρθω νά ζήσω μαζί σου μέσ’ στη φίλιακή!...
 »Αχ, πόσο εύχαραστη θά μου ήταν κοντά σου αυτή η μισητή τατοκία!
 »Μην απελίξεσαι όμως, λατρευτέ μου σίχυνε...
 »Έχε πίστι στην άγάτη της φίλης σου που δέν σε λησμονεί.
 »Και μη νομίζεις πως έγρασα άδικα τον καιρό μου. Βρήκα μιάν ειθίστη, νά σου φέρη αυτό τό γράμμα.
 »‘Ο Θεός άς την ευλογεί, αν έτελέσει την ύπόσχεσή της και δέν θελήση νά περταίξη την έλλάδα της θλιμμένης μου καρδιάς!...
 »Είμαι δική σου, Τορκουάτε, και στην τωρινή και στη μελλοντική ζωή...»
 ***

Σάν τ’ αποδιάβασα τό λατρευτό της γράμμα, γονάτισα, έψωσα τά χέρια μου στον ούφανό και φώναξα:

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΙΤΕΧΝΑΙ

‘Ο Γάλλος ζωγράφος Μιλλέ, μεταξύ των άριστουργημάτων του οποίου συγκαταλέγεται και ο ‘Εσπερινός».

—Σ’ εύχαριστώ, σ’ εύχαριστώ, Παντοδύναμε Θεέ, γιά την άτροσδόκητη βοήθεια που προσέφερε; στο δυστυχισμένο σου πλάσμα!
 »Θεέ μου, συγχωρήσε με γιά την άπόφασι που πήρα νά πεθάνω!
 Πώς είχα τό δικαίωμα νά σκεφτώ κάτι τέτοιο;
 »Σ’ εύχαριστώ και σένα, ‘Ελεονώρα, σ’ εύχαριστώ γιά τό άβρο σου δωρο!
 »Δέν με λησμονήσε; λοιπόν; Μ’ άγαπάς άκόμα;
 »Άλλοίμονο! Μιά καρδιά που ποσει, ροβάται πάντα μπρος γάτη την εύτυχία της και γ’ αυτό μένει όλοένα άνακατωπητή...
 “Αχ, ξαναγύρισε, θάρος μου, ξαναγύρισε, έλπίδα μου...
 ***

Μά γιατί ν’ άμφιβάλλω άκόμα γ’ αυτή; Αυτό είνε φοβερή βλαστήμα...
 “Η ‘Ελεονώρα προηγήσε έμένα, μέσ’ από τόσους που ζήλέφανε την όμορφιά της, κι έγω πρέπει άκόμα ν’ άμφιβάλλω γιά την άγάτη της;
 “Άλλοίμονο! Μιά καρδιά που ποσει, ροβάται πάντα μπρος γάτη την εύτυχία της και γ’ αυτό μένει όλοένα άνακατωπητή...
 “Αχ, ξαναγύρισε, θάρος μου, ξαναγύρισε, έλπίδα μου...
 “Η ‘Ελεονώρα δέν θέλει νά πεθάνω...
 ‘Ελεονώρα θά σε ήτακούσει!...
 ***

Σήμερα ήμουν κωμωμένος από μιάν ανεξήγητη άγρία και θλίψη.
 “Έξαφνα, άκούγοντας την πόρτα ν’ άνοιξη, γρήσια μηχανικά, κίτταξα και γίνηκα κάτοχος κι άρξισα νά τρέψω.
 “Ήταν ό ποιητής Γουαρίνι, εκείνος που με μωδισε τόσο πολύ στις μέρες της εύτυχίας μου...
 —Τι έρχεστε νά κάμετε εδώ; τον ρώτησα μέ πικρία. “Ερχεστε νά χαρήτε γιά την ταπεινότητα του άντιζήλιου σας;
 —“Ερχομαι, άπάντησε, γιά νά σας παρακαλέσω νά συγχωρήσετε τό φταξιό μου... “Ερχομαι νά τό επανορθώσω... “Ετσι τουλάχιστον έλπίζω... Δέν μπορείω νάρθω προητήτερα, γιατί η διαταγή ήταν άσθητική... Νά όμως που βρισκομαι τώρα κοντά σας, φίλατε Τορκουάτε... Πάρετε αυτά τά χαριούδι, που θά σας προξενήσουν ίσως πολλές άνηχησις... Είνε δικά σας...
 —Υψήστε Θεέ! Και πως βρισκομαι στα χέρια σας;
 —Λίγες μέρες ύστερ’ άπό τη φίλιακή σας με κάλεσε ό Λουΐ, ό έρχόδός σας, και μου είπε:
 —“Γουαρίνι, παράγγειλα νά σου φέρουν τά χαριούδι ‘Εκείνου. Θά τά επέξεργαστήτε και θά μου επιστρέψετε όσα άφορούν έμε και την οικογένειά μου.
 —Υψηλώτατε, του άποκρίθηκα, η ένταλή σας είνε λαττή και δέν έχω τό θάρος νά την αναλάβω...
 —Θά με έτοιμοσέτε, κίρις, αν τη δεχτήτε...
 Και τό λόγια αυτά τά είπε μέ τόση επδλημτικότητα, ώστε δέν μπορούσα νά του άρνθω. “Όταν λοιπόν έπληρα τό γερογροφά σας, τά διάβασα μέ προσοχή και βρήκα μέσα μερικά άποσπάσματα που μουδωσαν νά ένοχοποιήσουν και σας και ένά άλλο πρόσωπο, ήσιο του σεβασμού όλων μας. Τάκλενα και σας τά φέρνω...
 —Μεγαλόψυχε, φίλε μου, τού φώναξα, άγκαλιάζοντάς τον, σας εύχαριστώ μ’ όλη μου την καρδιά. Κρατήστε όμως έδεις αυτά τά χαριούδι, κρατήστε τα ως δείγμα της ευγνωμοσύνης και της φίλης μου. “Επειτα, στα χέρια σας είνε άσφαλή, ενώ σ’ αυτά δικά μου κωμωνειώνουν. Βρισκομαι σε διαρκή, σκληρή επτήρηση και δέν έχω τίποτε χαριούδι. Κρατήστε τα!
 Φιληθήκαμε, κι’ εκείνος άναχώρησε, παίρνοντας μαζί του τό σεβασμό μου και την βαθειά μου ευγνωμοσύνη.
 ***

‘Αλλοίμονο, τρελλάθηκα, τρελλάθηκα...
 Μού φαίνεται πως κάθε μέρα έρχεται ένα πνεύμα και με τυραννεί... Τά βιβλία μου, τό χαριούδι μου σάντα νά βρισκω στη θεία τους...
 Κι’ ό ήνος μου, κι’ αυτός είνε κωμωμένος!
 Πλατειό, ότι τη νύχτα, που τό κατακαίωνο αυτό πνεύμα έρχεται νά μ’ επισκεφτή στη θλιβερή μου κατοικία, βλέπω ένα άμφιθόλο και θαμπό φως...
 Θεέ μου, Θεέ μου, βοήθησε με! Βγάλε μου άπό τό νοή την ιδέα πως έγρασα τό υπαλό μου...
 ***

